
Jaarverslag 2017

Vereniging Kleine Kernen Limburg

“ Bouwen aan krachtige gemeenschappen in Limburg ”

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	3
2. Maatschappelijke thema's.....	4
1. Leefbaarheidsagenda	4
2. Vervoer en mobiliteit	5
3. Jeugd.....	6
4. Duurzaamheid.....	7
5. Sociale innovatie en positieve gezondheid.....	8
6. Organisatie en financieringsvormen	9
7. Overheidsparticipatie	10
8. Verbreding dienstverlening VKKL.....	11
9. Maatschappelijk vastgoed, groene initiatieven & cultureel erfgoed.....	12
3. Aanvullende projectlijnen	13
Projectlijn: Knooppunt Zorgen voor elkaar Limburg.....	13
Projectlijn: Steunpunt gemeenschapsaccommodaties (vereniging Spirato).....	14
Projectlijn: Steunpunt Wensbus (werktitel)	15
4. Reguliere basisactiviteiten & Organisatie VKKL.....	15
5. Financieel jaarverslag 2017	19

1. Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag 2017 van de Vereniging Kleine Kernen Limburg (VKKL). De VKKL is in 2003 opgericht ter ondersteuning van bewonersorganisaties in de kleine kernen van Limburg. De VKKL heeft zich sinds haar start sterk ontwikkeld. Het aantal bewonersorganisaties (dorpsraden) in Limburg is, mede dankzij de inzet van de VKKL stevig toegenomen (dit weerspiegelt zich in het ledenaantal van de VKKL: bij de start waren 21 bewonersorganisaties (dorpsraden, inwonersinitiatieven, kernoverleggen, wijkplatforms etc.) lid, in 2017 zijn dat er 107).

De VKKL heeft in samenwerking met de leden, veel kennis en ervaring ontwikkeld rond processen van gemeenschapsvorming. De kern is steeds hoe bewoners zich organiseren rond actuele vragen die van invloed zijn op de leefbaarheid in hun woonomgeving. Daarvoor levert de VKKL (proces-) ondersteuning aan lokale bewonersorganisaties, organiseert uitwisseling van kennis en ervaring en behartigt de collectieve belangen van bewonersorganisaties naar belangrijke partners zoals de overheid en koepelorganisaties. Het aantal vragen dat bij de VKKL binnenkomt, en daarmee het aantal thema's waarmee de VKKL zich bezighoudt, is de laatste jaren sterk toegenomen.

Sinds 2009 is de VKKL een door de Provincie Limburg erkende Maatschappelijke Organisatie (MO). Met het indienen van het meerjarenbeleidsplan 2017-2020 is deze erkenning weer voor een periode van 4 jaren verlengd. Het meerjarenbeleidsplan vormt de basis voor het activiteitenplan 2017. In het meerjarenbeleidsplan worden 9 maatschappelijke thema's genoemd waaraan de VKKL in de deze beleidsperiode haar projectmatige activiteiten wil verbinden:

1. Leefbaarheidsagenda
2. Vervoer en mobiliteit
3. Gezond opgroeien
4. Sociale duurzaamheid
5. Sociale innovatie
6. Organisatie en financieringsvormen
7. Overheidsparticipatie
8. Verbreding dienstverlening VKKL
9. Maatschappelijk vastgoed, groene initiatieven & cultureel erfgoed

Naast bovenstaande thema's lopen er een drietal projectlijnen die (mogelijk) aanvullend worden gefinancierd (aanvullend wil zeggen buiten de reguliere meerjarensubsidie van de provincie):

- Knooppunt Zorgen voor Elkaar Limburg
- Vereniging Spirato, steunpunt gemeenschapsaccommodaties Limburg
- Steunpunt vervoersinitiatieven (werktitel)

Dit jaarverslag is opgebouwd aan de hand van de thema's zoals beschreven in ons activiteitenplan 2017. Achtereenvolgens worden de 9 inhoudelijke thema's behandeld aan de hand van de uitgevoerde projecten en resultaten. Vervolgens wordt (kort) stilgestaan bij de aanvullende projectlijnen, met aansluitend een hoofdstuk over de basisactiviteiten en organisatie van de VKKL. Tenslotte volgt het financieel jaarverslag over 2017 met een korte toelichting.

2. Maatschappelijke thema's

1. Leefbaarheidsagenda

Bewoners in dorpen en wijken werken aan hun eigen toekomstagenda, waarbij de oplossingen van hun zelfbenoemde opgaven van onderop komen. VKKL ondersteunt en stimuleert deze ontwikkeling. Een uitdaging daarbij is om ook de mensen in dorp of wijk, die niet vooraan staan, mee te laten doen.

Uitgevoerde projectactiviteiten

- Op 22 maart organiseerde de VKKL in Middelaar een inspiratiebijeenkomst in de regio Noord-Limburg. Een van de workshops bestond uit 'De nieuwe rol voor de dorpsraad, hoe ga je om met je achterban?' Met 2x 15 deelnemers aan deze workshop bleek de belangstelling groot;
- Op 11 oktober organiseerde de VKKL in samenwerking met de gemeente Stein een inspiratiebijeenkomst in de regio Zuid-Limburg in Elsloo. Het doel van de bijeenkomst is dat actieve bewonersinitiatieven en geïnteresseerden elkaar ontmoeten en inspireren. Dit leidt tot samenwerking en afstemming tussen verschillende (vormen van) bewonersinitiatieven;
- Op 19 oktober organiseerde de VKKL in het kader van het Europees PlattelandsParlement in samenwerking met de Landelijke Vereniging van Kleine Kernen (LVKK) en de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (HAN) een workshop over zelfsturende gemeenschappen in Kessel. Met een internationale delegatie van vertegenwoordigers van bewonersorganisaties uit heel Europa werd gediscussieerd over de rol van bewonersorganisaties in verhouding tot hun eigen achterban, partnerorganisaties en overheden;
- In Kleine Kernen Krant 47 is uitvoerig stilgestaan bij 2 voorbeelden van dorpen die recent een Dorpsontwikkelingsplan of toekomstagenda hebben opgesteld: Kessel en Molenhoek;
- Ondersteunen van Dorpsraad Stevensweert en bewoners Stevensweert bij het voorbereiden en opstellen van hun Dorpsontwikkelingsplan in de vorm van advisering en procesbegeleiding;
- Dorpsraad Boekend is op weg geholpen in het vernieuwen van haar Dorpsontwikkelingsplan;
- Met Dorpsraad Meerlo is bekeken of en hoe haar huidige DOP vernieuwd kan worden, met het oog op een traject om te komen tot een DorpsAccommodatiePlan;
- Het Dorpsontwikkelingsplan van Middelaar is de afgelopen 2 jaar door ons begeleid. Medio 2017 zijn de uitwerkgroepen aan de slag gegaan met de uitvoering van de projecten uit het DOP en is onze ondersteuning beëindigd;
- Naast deze grotere projectactiviteiten zijn er kleinere diensten verricht voor onze leden, waaronder: Wellerlooi (sparren over rechtsvorm dorpsraad), Merselo (bestuurslid gastspreker op infoavond dorpsraad), Reewoude (opstelling t.o.v. gemeente), Posterholt (fondswerving en subsidiemogelijkheden), Brunssum (toekomst wijkteams), Holtum 2.0, Susteren (projectopzet Tunnelvisie), Geulle ad Maas (medeherbestemming kerkgebouw), Linne (toekomstvisie), Vijlen (documentaire), Boukoul (afronding traject toekomst school en gemeenschapshuis), Lemiers.

Behaalde resultaten

- Minimaal 3 bewonersorganisaties en initiatiefgroepen zijn ondersteund bij het maken van hun leefbaarheidsagenda's: Stevensweert, Boekend en Meerlo;

- De doorontwikkeling van de DOP-methodiek heeft ertoe bijgedragen dat de kennis onder bewonersorganisaties en initiatiefgroepen t.a.v. het betrekken van de hele gemeenschap bij planvorming en uitvoering van hun leefbaarheidsagenda, is toegenomen: in nieuwsbrieven, in Kleine Kernen Krant 47, tijdens workshops op Inspiratiebijeenkomsten en op onze website is hieraan uitgebreid aandacht besteed;
- Het beschikbaar stellen van gegevens over demografische ontwikkelingen en het voeren van de dialoog daarover, heeft geleid tot meer bewustwording en inzicht bij bewonersorganisaties en initiatiefgroepen over hoe om te gaan met de gevolgen voor verenigingen, maatschappelijk vastgoed, ondernemers en de woningvoorraad in dorp of wijk: o.a. Wellerlooi, Merselo, Boukoul, Stevensweert;
- Een tweetal bewonersorganisaties zijn met kennis en kunde bijgestaan in hun zoektocht naar nieuwe vormen van democratie en besluitvormingsprocessen binnen een gemeenschap: Wellerlooi en Holtum;
- Tijdens workshops, regio- en themabijeenkomsten hebben bewonersorganisaties en initiatiefgroepen hun kennis, ervaringen en inzicht m.b.t. het maken van leefbaarheidsagenda's onderling gedeeld: Inspiratiebijeenkomst Noord-Limburg in Middelaar, inspiratiebijeenkomst Zuid-Limburg in Elsloo.

Samenwerking met derden

Binnen deze projectactiviteiten is samengewerkt met 18 bewonersorganisaties, 7 gemeenten, Stichting IKL als het gaat om de groene thema's binnen een leefbaarheidsagenda, lokaal welzijnswerk, de Landelijke Vereniging Kleine Kernen, Binnenlandse Zaken (nieuwe vormen van democratie en burgerschap), Universiteit Utrecht, de Hogeschool Zuyd en de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen.

2. Vervoer en mobiliteit

Als gevolg van demografische ontwikkelingen en een veranderende levensstijl (ouderen wonen langer zelfstandig) is de behoefte aan vervoer op maat sterk gestegen. Openbaar vervoer komt niet altijd tot in de haarvaten van de provincie en het doelgroepenvervoer bedient niet iedereen. In steeds meer dorpen en wijken ontstaat vraagafhankelijk vervoer (bijvoorbeeld de Wensbus) gereden door vrijwilligers. VKKL heeft hierin vooral een rol als kennisdeler tussen de initiatieven onderling.

Uitgevoerde projectactiviteiten

- Begeleiding en (praktische) ondersteuning van Wensbus- en andere vervoersprojecten georganiseerd door bewoners in de huidige openbaarvervoerconcessie;
- Vertegenwoordigen van de bewonersinvalshoek binnen het Limburgse Openbaar Vervoer: o.a. deelname ROL-overleg, overleggen met het cluster mobiliteit van de provincie, deelname aan het provinciale Wensbusteam;
- Dorpen waar vervoersinitiatieven ontstaan ondersteunen en verbinden met elkaar: o.a. dorpen gemeente Beek, dorpen gemeente Nederweert, dorpen gemeente Maasgouw. Het betrof met name ondersteuning bij de subsidieaanvraag voor nieuwe Wensbusprojecten;
- Ontwikkelingen en behoeftes rondom thema vervoer binnen de achterban monitoren: met name de behoefte aan degelijke planningssoftware voor de Wensbusorganisaties. Dit traject is medio 2017 ingezet en wordt in 2018 voltooid;

- Vervoersinitiatieven via regionale bijeenkomsten, sociale media, Kleine Kernen Krant, nieuwsbrief en website op de hoogte houden van relevante ontwikkelingen op dit thema.

Behaalde resultaten

- De Wensbusprojecten en andere vervoersinitiatieven zijn begeleid en ondersteund in de nieuwe openbaarvervoerconcessie: uitgevoerd door Ton Ory en Ger Joosten als vrijwillige adviseurs vanuit het provinciaal Wensbusteam;
- Nieuwe initiatieven zijn gelinkt aan reeds bestaande initiatieven, waardoor kennis en praktijkervaring is overgedragen: o.a. Maasgouw, Beek, Roerdalen;
- Voor de vervoersinitiatieven is in overleg met de provincie door de provincie een kennisbank opgezet;
- De voorbereidingen voor de aanschaf van een softwarepakket voor de planning en administratie zijn door de VKKL in gang gezet;
- Via diverse communicatiekanalen zijn de vervoersinitiatieven geïnformeerd over de laatste ontwikkelingen, wet- en regelgeving.

Samenwerking met derden

Op het gebied van vervoer en mobiliteit werkt de VKKL samen met vrijwillige vervoersprojecten (o.a. Wensbusorganisaties), de Provincie als initiator van het Wensbusproject, de openbaarvervoer aanbieder (Arriva), Het ROL, gemeenten waar deze vervoersinitiatieven actief zijn en (coördinatoren van) het gemeentelijk doelgroepenvervoer.

3. Jeugd

Het geografische netwerk waarin jeugd en jongeren actief zijn, wordt steeds groter. Daarmee verandert ook de plek die jongeren in een gemeenschap innemen. Niet alle activiteiten en contacten hebben nog betrekking op het eigen dorp. De uitdaging is dan ook om jeugd en jongeren toch binding te laten houden met lokale verenigingsleven en gemeenschapsgevoel, zonder daarbij alleen maar uit te gaan van bestaande voorzieningen en verenigingsverbanden.

Projectactiviteiten

- Samenwerking zoeken met bewonersorganisaties, overheden, scholen(koepels) en maatschappelijke organisaties zoals KPJ Limburg, Jeugdwerk Limburg, Scouting Limburg en Jong Nederland Limburg, om minimaal 3 aansprekende initiatieven in beeld te brengen, waarbij jongeren op vernieuwende wijze bij het dorp zijn betrokken;
- Bewonersorganisaties ondersteunen bij het thema jeugd en jongeren in hun leefbaarheidsagenda;
- De methodiek 'It takes a village to raise a child' in minimaal 2 dorpen of wijken inzetten om de discussie over leefbaarheid (voortbestaan verenigingen, scholen en andere voorzieningen in het dorp/de wijk die als gevolg van demografische veranderingen onder druk staan) te kunnen voeren vanuit de optiek van het opgroeiende kind. De focus ligt daarin niet op belangenbehartiging, maar op het aanreiken van concrete processtappen aan bewoners;
- Op het inspiratiefestival van 22 maart in Middelaar hebben we een gesprekstafel rondom het (eventueel) sluiten van scholen en het opgroeien van kinderen in dorpen georganiseerd: o.a. de dorpen Lomm, Middelaar en Rimborg namen deel;

- Kleine Kernen Krant nummer 49 had als thema: 'Opgroeien in het dorp' waarbij drie kernen aan het woord kwamen en vertelden hoe zij hun jeugd betrekken i.r.t. hun school: Oirlo, Castenray en Heibloem.
- Presentatie vierdejaars studenten Hogeschool Zuyd over 'Wat is een inwonersinitiatief?' En 'wat kan ik ermee?'

Behaalde resultaten

- Er zijn 3 aansprekende initiatieven in beeld gebracht die als voorbeeld fungeren voor hoe dorpen en wijken kunnen inzetten op het betrekken van jeugd en jongeren bij de toekomst van dorp of wijk (Kleine Kernen Krant 49);
- Met behulp van onder meer de methodiek 'It takes a village to raise a child' zijn 2 dorpen ondersteund in het voeren van een brede leefbaarheidsdiscussie vanuit de optiek van het opgroeiende kind;
- Samen met andere Maatschappelijke Organisaties is een start gemaakt aan het nieuw te vormen project rondom NEET-jongeren (Not in Employment and not in any Education and Training);
- Jongeren in Middelaar zijn actief betrokken bij het realiseren van het DOP aldaar.

Samenwerking met derden

De VKKL werkt binnen deze projectactiviteiten veelvuldig samen met Maatschappelijke Organisaties als KPJ Limburg, Scouting Limburg, Jong NL Limburg en Jeugdwerk Limburg, die zich allemaal richten op de ondersteuning van jeugd- en jongeren(verenigingen). Daarnaast wordt de samenwerking gezocht met scholen(koepels) en bewonersorganisaties om aansprekende initiatieven in beeld te brengen.

4. Duurzaamheid

In Limburg zijn verschillende organisaties werkzaam op het terrein van duurzaamheid en energiecoöperaties. Om te voorkomen dat de VKKL de zoveelste organisatie is die zich als deskundige meldt bij de initiatieven en energiecoöperaties, is er voor gekozen in afstemming met deze organisaties te bepalen waar de expertise van de VKKL ingezet kan worden. Hieruit is een samenwerking ontstaan met de Natuur en Milieufederatie Limburg en is de VKKL aangesloten bij de projectgroep SELL (Servicepunt Energie Lokaal Limburg). Vanuit het SELL worden energiecoöperaties op verschillende manieren ondersteund en zijn in 2017 in verschillende gemeenten workshops georganiseerd om energiecoöperaties op te starten vanuit een provinciale opdracht. Hierbij heeft de VKKL voornamelijk een kritische rol gespeeld in de opzet van de workshops om er voor te zorgen dat bewoners zoveel mogelijk van onderop werden gestimuleerd. Daarnaast zijn er ook gezamenlijk bijeenkomsten georganiseerd voor energiecoöperaties en duurzaamheidsinitiatieven over het betrekken van de omgeving bij het initiatief en het opstellen van (dorps)energievisies.

Uitgevoerde projectactiviteiten

- Monitoren van ontwikkelingen rondom sociale duurzaamheid en koppelen aan de behoeftes van de leden via o.a. workshops, nieuwsbrief en Kleine Kernen Krant;

- Thematafel 'Het gemeenschapshuis van de toekomst' op het inspiratiefestival in Middelaar waarin gemeenschapshuisbesturen met elkaar gebrainstormd hebben over het sociaal en technisch verduurzamen van hun accommodatie;
- Bijeenkomsten opgezet voor energie coöperaties i.s.m. Natuur- en Milieufederatie Limburg waarin vooral ingezet is op verbinding met bewonersorganisaties.

Behaalde resultaten

- Bewonersorganisaties en -initiatieven zijn op de hoogte van de ontwikkelingen rondom sociale duurzaamheid;
- Samenwerking tussen de verschillende partijen die binnen dit thema actief zijn, is actief door de VKKL gestimuleerd;
- Het belang van het betrekken van bewonersorganisaties bij ontwikkelingen rondom energie coöperaties is actief onder de aandacht gebracht bij deze energie coöperaties, maar ook bij gemeenten en Natuur- en Milieufederatie.

Samenwerking met derden

Binnen dit thema wordt samengewerkt met regionale energiecoöperaties, COS, gemeenten, Natuur- en Milieufederatie Limburg en bewonersorganisaties die zich bezighouden met duurzame ontwikkeling, energiebesparing en/of opwekking, dan wel gesitueerd zijn nabij een energie initiatief (windmolenpark, zonnepark, etc.).

5. Sociale innovatie en positieve gezondheid

De kern van de zelfsturingsgedachte vormt het uitgangspunt dat actieve bewoners zelf hun eigen leefomgeving vormgeven. De uitdaging daarbij is om ook inwoners hierin mee te nemen die (nog) niet actief zijn, omdat ze niet mee kunnen of willen doen. De VKKL wil zich hier ook in 2018 sterk op richten. Daarnaast wordt het concept 'positieve gezondheid' blijvend geïntegreerd in de werkwijze van de VKKL. VKKL investeert in kennis over multidisciplinair samenwerken binnen de leefgemeenschap. Samenwerking met zorgorganisaties en met gemeenten om het bewustwordingsproces op gang te brengen hoe om te gaan met enorme tekorten in zorgpersoneel en gevolgen van veranderde wet- en regelgeving, waardoor mensen steeds langer thuis moeten blijven wonen.

Uitgevoerde projectactiviteiten

- De VKKL maakt het verkennen van mogelijkheden hoe binnen zelfsturende gemeenschappen meer aandacht voor de inclusieve gemeenschap (iedereen doet mee) kan worden gegenereerd tot een van haar speerpunten voor de komende periode; Kennisdeling en verbinding door dorpsondersteuners draagt bij aan de inclusiviteit van de gemeenschap door o.a. de verlaging van de toenaderingsdrempel;
- De VKKL onderzoekt hoe zij haar ondersteuning kan uitbreiden naar nieuwe vormen van bewonersinitiatieven. Met nieuwe vormen worden ook initiatieven zonder rechtsvorm bedoeld, hoe verhouden die zich tot de verenigingsstructuur?;
- In werkateliers met stakeholders als LLTB en milieuorganisaties inventariseren hoe het concept van positieve gezondheid een bijdrage kan leveren in het debat rondom fijnstof en

gezondheidsrisico's in Peelgemeenten waar veel veehouderijen geconcentreerd zijn in kernrandzones;

- Uitbouwen van het Knooppunt Zorgen voor elkaar Limburg als directe bijdrage aan de implementatie van Positieve Gezondheid (zie ook de projectlijn verderop), vertaalt zich o.a. in deelname aan werkgroep van netwerk positieve gezondheid Noordelijke Maasvallei en samenwerking met actiecentrum positieve gezondheid Limburg. VKKL heeft in deze netwerken aandacht gevraagd voor het besef dat positieve gezondheid niet iets is van het individu of een bepaalde doelgroep, maar iets is van de gehele gemeenschap. Dit kwam naar voren in de volgende bijeenkomsten:
 - Spil in de wijk
 - Bijeenkomsten verkenners Provincie Limburg
 - Europese bijeenkomst kleine kernen
 - Presentatie landelijke bijeenkomst kleine kernen

Behaalde resultaten

- Er zijn door bewonersorganisaties waardevolle ervaringen opgedaan hoe ook mensen betrokken kunnen worden, die verder af staan van het gemeenschapsleven;
- Deze ervaringen zijn door de VKKL breed gecommuniceerd middels sociale media, website, nieuwsbrief, Kleine Kernen Krant en samenwerkingspartners;
- De VKKL heeft onderzocht op welke wijze zij 'ongeorganiseerde bewonersinitiatieven' kan ondersteunen, zonder daarbij tekort te doen aan de verenigingsstructuur;
- In samenwerking met de Peelgemeenten, LLTB en bewonersorganisaties zijn werkateliers georganiseerd rondom het thema gezond buitengebied en is in beeld gebracht hoe bestaande knelpunten in de discussie kunnen worden aangepakt;
- Via het Knooppunt Zorgen voor elkaar Limburg is het concept positieve gezondheid geïmplementeerd in eigen werkwijze en uitgedragen naar samenwerkingspartners.

Samenwerking met derden

De samenwerking binnen deze projectactiviteiten wordt vooral gezocht met bewonersorganisaties, zorgverzekeraars, zorgverleners, ongeorganiseerde bewonersinitiatieven, de provincie en de Peelgemeenten.

6. Organisatie en financieringsvormen

Met het verschuiven van taken en verantwoordelijkheden van de overheid naar bewonersinitiatieven, komt ook de discussie over het verschuiven van budgetten. Financiële duurzaamheid van een bewonersinitiatief vormt binnen deze discussie een continue uitdaging. Daarnaast is het traditionele organisatiemodel van een bewonersorganisatie aan verandering onderhevig. De centrale vragen zijn: hoe kan op een democratische wijze publieke verantwoording worden afgelegd? Welk organisatiemodel past daarbij?

Uitgevoerde projectactiviteiten

- In beeld brengen van (nieuwe) financieringsvormen voor bewonersinitiatieven, zoals gemeenschapsfondsen, maatschappelijk aanbesteden, crowdfunding, samenwerking met bedrijfsleven, etc.;
- Bijdragen aan het vinden en delen van nieuwe vormen van publieke verantwoording;
- Kennisontwikkeling betreffende oprichten en in stand houden van coöperaties of andere rechtsvormen die aansluiten bij het bewonersinitiatief (bijv. Bijzonder Statuut, sociale coöperatie, bewonersbedrijf).

Behaalde resultaten

- Nieuwe financieringsvormen zijn in beeld gebracht en middels communicatiekanalen als nieuwsbrief, lokale bijeenkomsten, Kleine Kernen Krant en digitale media kanalen onder de aandacht van bewonersorganisaties en -initiatieven gebracht;
- In samenwerking met het Knooppunt Zorgen voor Elkaar Limburg zijn er nieuwe vormen van publieke verantwoording in beeld gebracht d.m.v. Oppe koffie (vraaggerichte bijeenkomst): Hoe financier ik mijn (zorg)initiatief. Aan 8 initiatieven is kennis gedeeld over fondsenwerving en crowdfunding.
- Er is kennis ontwikkeld en gedeeld ten aanzien van rechtsvormen die goed aansluiten bij een bewonersinitiatief. Zo is in Weert-Zuid kennis gedeeld aan verenigingen en maatschappelijke organisaties over de mogelijkheden van de verschillende rechtsvormen voor de werkgroep die bezig is met de realisatie van de multifunctionele accommodatie in Weert-Zuid.
- Er is kennis opgehaald over de voor en nadelen van dorpsbudgetten, zoals deze nu ingezet worden bijvoorbeeld bij de financiering van dorpsondersteuners en initiatieven zoals Standby Heerlen.

Samenwerking met derden

De samenwerking wordt gezocht met dorpsfondsen, Lokale Fondsen Nederland, fondsen als het Oranjefonds, de Universiteit Maastricht als het gaat om het afleggen van publieke verantwoording, de Landelijke Vereniging Kleine Kernen (LVKK) en bewonersorganisaties die zich toeleggen op nieuwe organisatiemodellen en financieringsmethoden.

7. Overheidsparticipatie

Met deze projectactiviteiten levert de VKKL een bijdrage aan de zoektocht naar een nieuwe verhouding tussen overheid en bewonersorganisatie. De verantwoordelijkheden die overheden en inwoners van oudsher hebben, zijn aan het verschuiven. VKKL wordt steeds vaker door zowel overheden als bewonersorganisaties gevraagd een bijdrage te leveren aan het proces van overheidsparticipatie. VKKL maakt gemeenten ervan bewust dat inwonersinitiatieven integraal werken en zich niet houden aan de domeinen zoals de gemeente ze kent.

Uitgevoerde projectactiviteiten

- Adviseren en informeren van organisaties en gemeenten die met vragen komen rondom burgerparticipatie en zelfsturing: in 2017 betroffen dit 1 onderzoek voor een afstudeerscriptie aan de Wageningen Universiteit, Huis voor de Zorg in haar transformatieproces naar een instelling gericht op het versterken van kwetsbare burgers en Stichting IKL in haar zoektocht naar het versterken van (groene) bewonersinitiatieven;

- Aanbieden en door-ontwikkelen van de leergang Overheidsparticipatie, opgezet vanuit de Landelijke Vereniging voor Kleine Kernen (LVKK): in de gemeenten Meerssen en Bergen zijn varianten op deze leergang ingezet en doorontwikkeld. In Meerssen betrof dit de begeleiding van de gemeente (Raad, College en ambtenaren) in haar kanteling naar een nieuwe faciliterende rol naar bewonersinitiatieven, en in Bergen betrof dit een verkenning naar de nieuwe verhouding tussen dorpsraden en gemeente met het oog op veranderende taken en opvattingen binnen de maatschappij;
- Werving en inzet van ambassadeurs overheidsparticipatie die overheden begeleiden tijdens de uitvoering van de leergang Overheidsparticipatie: in traject advisering toekomstige gemeente Beekdaelen zijn door de VKKL ambassadeurs en adviseurs - als experts - ingezet.
- Kennis en ervaring opgedaan met multidisciplinair werken bij de prijsvraag van Who Cares: Een integrale visie ontwikkelen op wonen, welzijn en zorg in een wijk.

Behaalde resultaten

- (Bewoners)organisaties, gemeenten en instellingen zijn geïnformeerd rondom burgerparticipatie en zelfsturing;
- De leergang Overheidsparticipatie is doorontwikkeld en aangeboden aan minimaal 1 gemeente: in 2017 ingezet in gemeente Meerssen (uitgebreid) en gemeente Bergen (ingekort);
- Er zijn 3 ambassadeurs geworven om te worden ingezet als begeleider van de leergang Overheidsparticipatie.

Samenwerking met derden

De VKKL werkt hierin voornamelijk samen met (gemeentelijke) overheden, bewonersorganisaties en de LVKK.

8. Verbreding dienstverlening VKKL

De partijen die met vragen bij de VKKL terechtkomen, nemen toe in diversiteit. Steeds vaker kloppen ook bewonersorganisaties uit het stedelijk gebied aan bij de VKKL. Wijk- en buurtraden hebben immers te maken met dezelfde bewegingen en veranderingen als in de kleine kernen op het platteland. Daarnaast neemt het aantal vragen uit de regio Zuid-Limburg toe. De afgelopen jaren zijn daar veel nieuwe bewonersorganisaties en -initiatieven gestart, die voor kennis en ondersteuning een beroep doen op de expertise die binnen de VKKL aanwezig is. Om op deze vragen goed te kunnen inspelen, wil de VKKL haar dienstverlening op vraag gaan verbreden.

Uitgevoerde projectactiviteiten

- Inventariseren van de aard en het aantal wijkraden in Limburg (stageopdracht): is intern uitgevoerd. Er blijken minimaal 96 wijkraden in Limburg actief te zijn, waarvan de meesten een belangenbehartigende (representatieve) rol vervullen;
- Samen met een gemeente een pilot opzetten om op te halen welke specifieke ondersteuningsbehoeften er bij de wijkraden in die gemeente spelen (stageopdracht);
- Stapsgewijs verkennen van mogelijkheden om wijkraden te ondersteunen, in samenwerking met het Landelijk samenwerkingsverband Actieve bewoners (LSA);

- In samenwerking met Spirato producten ontwikkelen voor stedelijk gebied, zoals een Behoeftetepeilingsmethodiek d.m.v. pilotprojecten in Maastricht;
- Mede op basis van het LEADER-netwerk zijn de werkzaamheden en activiteiten in Zuid-Limburg uitgebreid. Samenwerkingsverbanden zijn aangehaald met inwonersinitiatieven, welzijnsorganisaties, maatschappelijke organisaties, zorgorganisaties, gemeenten, woningbouwcorporaties en bedrijven.

Behaalde resultaten

- Het aantal en de aard van de wijkraden in Limburg is (met behulp van studenten) in beeld gebracht;
- Op basis van de pilot (uitgevoerd door studenten) is in beeld gebracht welke specifieke ondersteuningsbehoeften er bij de wijkraden leven: veel ondersteuningsbehoeften worden door het gemeentelijk welzijnswerk ingevuld. Wel ligt er een belangrijke opgave op het vlak van verbinding en kennisdeling;
- Met de LSA is een eerste verkenning uitgevoerd naar de mogelijkheden om wijkraden te ondersteunen: VKKL concludeert dat op basis van de begroting de capaciteit ontbreekt om de ondersteuning van wijkraden actief op te pakken;
- Met Spirato zijn producten en diensten ontwikkeld en beschikbaar die toepasbaar zijn op vragen in het stedelijk gebied;
- VKKL heeft een actieve bijdrage geleverd binnen LEADER Zuid-Limburg en van daaruit haar contacten en netwerk in Zuid-Limburg verder kunnen uitbouwen.
- Met gemeenten, andere MO's, welzijnsorganisaties en zorgorganisaties in Zuid-Limburg zijn nauwere samenwerkingsverbanden aangegaan, om zo bewonersorganisaties en initiatiefgroepen nog beter te kunnen ondersteunen.

Samenwerking met derden

Samenwerking wordt gezocht met het Landelijk Samenwerkingsverband Actieve bewoners (LSA), Nederland zorgt voor elkaar, gemeenten en (welzijns)instellingen in met name Zuid-Limburg, de kartrekkers binnen het LEADER project (Natuurrijk Limburg, IKL en de Mergellandcorporatie) en wijk- en buurtraden in stedelijk gebied.

9. Maatschappelijk vastgoed, groene initiatieven & cultureel erfgoed

Als gevolg van de demografische veranderingen komt de komende jaren veel maatschappelijk vastgoed in de Limburgse kernen leeg te staan. Dit brengt uitdagingen met zich mee, waar de gemeenschap scherpe keuzes dient te maken. Wat verwachten we de komende jaren nodig te hebben? Wat is het huidige aanbod? Matcht dit nog? Hier ligt ook de link met het cultureel erfgoed: veel bewonersinitiatieven zetten zich in voor behoud en beheer van cultureel erfgoed. Als de oorspronkelijke functie echter niet meer wordt vervuld, dient een nieuwe invulling te worden gevonden, in overeenstemming met het reeds aanwezige aanbod van (maatschappelijk) vastgoed. Daarnaast wordt in 2021 de omgevingswet ingevoerd. Deze nieuwe wet biedt nieuwe kansen voor bewonersinitiatieven om zelf aan de slag te gaan met o.a. de herbestemming van maatschappelijk vastgoed en initiatieven op het gebied van natuur, landschap, erfgoed en recreatie.

Uitgevoerde projectactiviteiten

- Ondersteuning van tenminste 3 bewonersorganisaties bij het omgaan met de gevolgen van de demografische ontwikkeling voor lokale voorzieningen zoals de school, gemeenschapsaccommodaties etc.: in 2017 waren dit Oos Dörp Hunsel, Dorpsraad Meerlo, DOP Kerensheide Stein, DOP Nieuwdorp Stein en Geulle ad Maas;
- In samenwerking met de LVKK inventariseren van de knelpunten rondom de herbestemming van leegstaand maatschappelijk vastgoed in dorpen en wijken: onze collega's in Gelderland, Drenthe en Overijssel hebben hierover een publicatie uitgebracht, zie http://www.lvkk.nl/fileadmin/Herbestemming/waaiier_Herbestemming_lvkk_mail_1_.pdf;
- Strategische verbanden leggen met actieve organisaties rondom de thema's om daarmee het te benutten netwerk van ondersteuningsorganisaties op het gebied van (maatschappelijk) vastgoed, cultureel erfgoed en groene initiatieven te vergroten: samenwerking met Stichting IKL, Vereniging Innovatief Platteland en de Plattelandscoöperatie;
- De Plattelandscoöperatie actief ondersteund bij het promoten van de aanleg van bijenoases in kleine kernen in Limburg, om daarmee de biodiversiteit te stimuleren.

Behaalde resultaten

- Tenminste 3 bewonersorganisaties zijn ondersteund bij het omgaan met de gevolgen van demografische ontwikkelingen voor de lokale voorzieningen: zie boven;
- In samenwerking met de LVKK zijn knelpunten rondom de herbestemming van maatschappelijk vastgoed in kaart gebracht: zie bovenstaande publicatie;
- Met organisaties actief op het gebied van cultureel erfgoed, natuur en landschap en maatschappelijk vastgoed zijn strategische verbanden gelegd, waarbij het ondersteuningsnetwerk voor bewonersinitiatieven is vergroot en versterkt.

Samenwerking met derden

Binnen deze projectactiviteiten werkt de VKKL samen met de LVKK (herbestemming maatschappelijk vastgoed), woningcorporaties, gemeenten, de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed, Huis voor de Kunsten, Stichting IKL, Plattelandscoöperatie, Vereniging Innovatief Platteland en terrein behorende organisaties (TBO's).

3. Aanvullende projectlijnen

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de aanvullende projectactiviteiten die de VKKL verricht buiten de reguliere meerjarensubsidie van de Provincie Limburg.

Projectlijn: Knooppunt Zorgen voor elkaar Limburg

In 2016 is de VKKL gestart met het Knooppunt Zorgen voor elkaar Limburg: "Het Knooppunt draagt bij aan dat de zorgcollectieven in de Limburgse dorpen en wijken zelfstandig zorg kunnen leveren door het bieden van praktische ondersteuning, kennisdeling en belangenbehartiging voor de realisatie en verdere ontwikkeling van een zorgcollectief."

Uitgevoerde projectactiviteiten

- Opzetten en delen van netwerken van zorginitiatieven: Oppe koffies / platformbijeenkomsten, dorpsondersteuners / zorginitiatieven;
- Begeleiding en ondersteuning van zorginitiatieven;
- Initiatieven de mogelijkheid bieden elkaar te inspireren en van elkaar te leren tijdens inspiratiefestivals, Oppe koffie's, platformbijeenkomsten en online. Er is inspiratie gedeeld door het organiseren van bijeenkomsten rondom financiering, hoe bereik ik de hulpvragers en succesverhalen en knelpunten van inwonersinitiatieven op zorg en welzijnsgebied;
- Ontwikkelen van digitaal en interactief vraag en antwoordsysteem;
- Signaalfunctie: knelpunten en belangen behartigen richting overheid, zorginstanties, verzekeraars en welzijnsorganisaties;
- Onderzoek uitvoeren naar publieke verantwoording in samenwerking met een hogeschool of universiteit;
- Organiseren lokale bijeenkomsten landelijke verkennersstocht van Nederland zorgt voor elkaar. Deze zijn georganiseerd op 27 en 29 November;
- Samenwerken met de Koepel Zorgcoöperaties Zuid-Nederland. Beide hebben zich tot doel gesteld belangenbehartiging van inwonersinitiatieven en zich hard maken voor de status van initiatieven in relatie tot samenwerkingspartners, zoals gemeenten, zorgverzekeraars en zorgaanbieders;
- Samenwerking aangaan met actiecentrum positieve gezondheid Limburg;
- Lid van netwerk positieve gezondheid Noordelijke Maasvallei.

Samenwerking met derden

VKKL zoekt de samenwerking met andere provinciale organisaties in dit kader zoals Huis voor de Zorg, Zij Actief, KBO, de Koepel Zorgcoöperaties Zuid-Nederland, het Landelijk Netwerk Nederland Zorgt voor Elkaar, zorgaanbieders en zorgverzekeraars.

Projectlijn: Steunpunt gemeenschapsaccommodaties (vereniging Spirato)

In 2012 is vanuit de VKKL de Vereniging Spirato opgericht als antwoord op de behoefte aan een Provinciaal steunpunt gemeenschapsaccommodaties. Het steunpunt ondersteunt op een pro-actieve en effectieve wijze de gemeenschapsaccommodaties. Het is dan ook vanzelfsprekend dat de VKKL en Spirato nauw met elkaar samenwerken; een aantal bestuursleden heeft zitting in beide besturen en beroepskrachten verrichten werkzaamheden voor beide verenigingen zodat de samenhang steeds is gewaarborgd.

Uitgevoerde projectactiviteiten

- Intermediair zijn tussen besturen van gemeenschapsaccommodaties en gemeentelijke organisaties;
- Aanbieden van de methodiek "Meer dan de som der delen" bij gemeenschapsaccommodaties die met vraagstukken komen;
- Inspelen op vragen van leden;
- Methodiek toepassen voor behoeftepeiling voor aanvang van een DAP/DOP;
- Procesondersteuning toekomstgerichte voorzieningentrajecten;
- Kennisdeling door publicaties in Kleine Kernen Krant & sociale mediakanalen;
- Kennisdeling door het organiseren van (regionale) themabijeenkomsten samen met VKKL.

Zie ook het jaarverslag 2017 van Vereniging Spirato voor een uitgebreide toelichting op de uitgevoerde activiteiten.

Samenwerking met derden

Spirato werkt samen met dorpsraden/dorps-overleggen, de VKKL, provinciale organisaties zoals Bisdom Roermond, Huis voor de Sport, Scouting en Jong Nederland, gemeenten en ondersteuningsorganisaties voor gemeenschapsaccommodaties in andere provincies.

Projectlijn: Steunpunt Wensbus (werktitel)

In 2014 is de Provincie Limburg gestart met de pilot Wensbus, bedoeld als vervoersoplossing voor kleine kernen die in de nieuwe openbaarvervoerconcessie geen OV meer zouden kennen. Inmiddels heeft de Wensbus zich ontpopt tot een maatwerkvervoeroplossing, die vraaggericht van deur tot deur vooral ouderen vervoert. De Wensbus projecten worden georganiseerd door vrijwilligers, vaak gelinkt aan een bewonersorganisatie. Binnen de projecten wordt alleen gewerkt met vrijwilligers (chauffeurs, planners, bestuursleden). Naast de Wensbus projecten zijn er ook andere, reeds langer bestaande particuliere vervoersinitiatieven en dienen nieuwe initiatieven zich reeds aan. In 2017 is er zwaar ingezet op de opstart van dit steunpunt. Medio 2018 zal het Steunpunt operationeel zijn.

Uitgevoerde projectactiviteiten

- Begeleiding van de nieuwe en bestaande Wensbusprojecten (11 bestaande in 2017, 5 in de opstartfase), o.a. door het geven van advies en het verlenen van service via het provinciale Wensbusteam;
- Adviseren van bestaande vervoersinitiatieven;
- Ondersteunen van nieuwe vervoersinitiatieven in het opzetten van een vervoersdienst en het inrichten van een deugdelijke duurzame organisatie en exploitatie;
- Het bijdragen aan een (digitale) kennisbank waarin knowhow, kennis en kunde m.b.t. het opzetten, exploiteren en organiseren van een vrijwillige vervoersdienst is verzameld;
- Collectieve belangenbehartiging richting provincie, vervoersorganisaties en overheden.

Samenwerking met derden

In deze projectlijn werkt de VKKL vooral samen met betreffende vervoersinitiatieven, de provincie als regisseur, de betreffende gemeentes waarin de vervoersinitiatieven actief zijn en Arriva als openbaarvervoeraanbieder.

4. Reguliere basisactiviteiten & Organisatie VKKL

Dit hoofdstuk behandelt de basisactiviteiten die de vereniging verricht. Enerzijds betreft dit de reguliere activiteiten en dienstverlening voor de leden, anderzijds betreft dit ook de bestuursondersteuning, secretariaat en financiële administratie. In 2017 heeft de VKKL bovendien sterk ingezet op een organisatieversterking: er is uitgezocht hoe VKKL en Spirato samen verder kunnen gaan en welke organisatie daarbij dient te worden ingericht, die zowel beantwoordt aan de behoeften van onze gezamenlijke achterban alsook aan alle eisen vanuit het principe van 'good governance' voldoet. Daarbij is ook de financiële huishouding tegen het licht gehouden en wordt er

vanaf 2018 een nieuw 'businessmodel' opgesteld, waarin ook zaken als btw, aanbesteding, etc. zijn meegenomen.

Ontwikkeling ledenaantal VKKL

Jaar	Totaal leden	Bewonersorganisaties	Overige leden
2003	36	19	17
2004	40	22	18
2005	74	50	24
2006	85	58	27
2007	93	66	27
2008	107	77	30
2009	123	86	37
2010	124	90	34
2011	127	95	32
2012	126	96	30
2013	130	97	33
2014	137	102	35
2015	134	101	33
2016	139	105	34
2017	141	107	34

In 2017 kwam het bestuur van de VKKL achtmaal bij elkaar voor een reguliere bestuursvergadering en eenmaal om in een heisessie het nieuwe activiteitenplan 2018 en organisatie- governanceproces te bespreken. In werkgroepen werden zaken voorbereid zoals het fusieproces met Spirato, het governanceproces, een nieuwe communicatiestrategie en het activiteitenplan 2018. Naast het bijwonen van bestuursvergaderingen zijn de bestuursleden geregeld op bijeenkomsten en activiteiten van bewonersorganisaties, gemeenten, provincie en andere (maatschappelijke) organisaties te vinden. De bestuursleden fungeren ook als presentator, moderator of panellid tijdens discussiebijeenkomsten en vertegenwoordigen de VKKL en haar gedachtengoed tijdens netwerkbijeenkomsten en ontmoetingen.

Bestuur en medewerkers

Het bestuur bestaat per 31-12-2017 uit de volgende personen: Ben van Essen (waarnemend voorzitter), Johan Hoenink (penningmeester), Alice Frijns-Stassen, Henk Lemmen, Hay Engels, Monique Steijvers en Joep Kleinen. Er zijn twee plekken vacant.

Voor de uitvoering van haar activiteiten, de bemensing van het secretariaat, het uitvoeren van de (financiële)administratie en de ondersteuning van het bestuur, heeft de VKKL ook in 2017 een

dienstverleningsovereenkomst afgesloten met de Noord-Limburgse welzijnsstichting Synthese. De werkzaamheden werden (in deeltijd) uitgevoerd door Ralph Tangelder (coördinator), Esther Koenen, Teun van Gelder, Jacky Relouw, Freya Pijnenborg, Michael Verheijen, Pieter Pelsers en Carina Voermans.

De vrijwilligers van de VKKL hebben zich onder meer ingezet voor de redactie van de Kleine Kernen Krant Limburg, de organisatie van de Inspiratiebijeenkomsten, advieswerk m.b.t. openbaar vervoer, de verdiepingsslag overheidsparticipatie, fotografie en hand- en spandiensten tijdens bijeenkomsten, en vrijwillige procesbegeleiding in dorpsontwikkelingstrajecten zoals in Stevensweert.

Uitgevoerde basisactiviteiten

Dit betreft activiteiten in het kader van de coördinatie en organisatie van de VKKL.

- Coördineren van de werkzaamheden van beroepskrachten, stagiaires en vrijwilligers, projectcoördinatie;
- Projectontwikkeling;
- Organiseren van de Algemene Leden Vergadering;
- Administratief en inhoudelijk ondersteunen van het bestuur;
- Beleidsvoorbereiding en beleidsondersteuning;
- Secretariaat en (financiële) administratie, accountant;
- Deelname coördinatorenoverleg Landelijke Vereniging voor Kleine Kernen (LVKK);
- Overleg met samenwerkingspartners, andere Maatschappelijke Organisaties, Provincie, enz.;
- Het geven van gevraagd en ongevraagd informatie en advies, vraagbaak functie vervullen;
- Het verzorgen van de communicatie naar leden, samenwerkingspartners en overige geïnteresseerden middels nieuwsbrief, Kleine Kernen Krant Limburg, website en sociale media;
- Voorbereidende werkzaamheden t.a.v. het samengaan van VKKL en Spirato;
- Werkzaamheden t.a.v. het invoeren van beleid rondom de 'good governance' principes.

Werkgroepen en samenwerkingsverbanden

VKKL neemt deel in een aantal samenwerkingsprojecten, werkgroepen of commissies, waaronder:

- Landelijke Vereniging voor Kleine Kernen: VKKL is sinds haar oprichting lid van de Landelijke Vereniging voor Kleine Kernen (LVKK), waarin tien provinciale verenigingen voor kleine kernen deelnemen. Namens de VKKL zit Ben van Essen in het Algemeen Bestuur van de LVKK.
- De coördinatoren van de verschillende provinciale verenigingen voor kleine kernen ontmoeten elkaar 4 x per jaar voor het uitwisselen van kennis. Daarnaast worden projecten gezamenlijk opgepakt, o.a. op het gebied van zorg en vervoer. Een ander tweejaarlijks project is de organisatie van het landelijke Plattelandsparlement.
- De VKKL neemt in de persoon van Ton Ory als adviseur vervoer deel in het ondersteuningsteam voor zogenaamde Wensbusinitiatieven.
- Daarnaast neemt Ton Ory namens de VKKL deel aan de overleggen van het ROL (Reizigers Overleg Limburg).
- De VKKL werkt samen met het platform Zorgen doe je Samen uit Noord-Brabant voor de ontwikkeling van faciliteiten voor zorg- en welzijnscollectieven in Limburgse en Brabantse dorpen. De koepel, bestaande uit initiatiefnemers van de eerste zorgcoöperaties, het Samenwerkingsverband Regio Eindhoven (SRE), de Vereniging Kleine Kernen Noord-Brabant

en vertegenwoordigers van het Platform Zuid-Oost Brabant en Noord-Oost Brabant. De Koepel zorg coöperaties Zuid-Nederland en VKKL werken samen met als doel de belangenbehartiging van inwonersinitiatieven in Zuid-Nederland.

- De VKKL is kartrekker van het Limburgse Platform voor de zorgcollectieven. Het Platform Limburgse Zorgcollectieven wordt naast de VKKL-vertegenwoordiging gevormd door zes afgevaardigden van de zorgcollectieven, een gemeentelijke en één provinciale medewerker en een adviseur versterking Wmo en Huis voor de Zorg.
- De VKKL heeft in 2015 gewerkt aan de oprichting van het Knooppunt Zorgen voor Elkaar Limburg. Vanaf 1 januari 2016 is dit in bedrijf. Het Knooppunt zet zich in voor advisering aan, ondersteuning van en belangenbehartiging voor de diverse Limburgse initiatieven op gebied van zorgen voor elkaar.
- Ben van Essen is als voorzitter van de VKKL betrokken bij de oprichting van het landelijk platform Nederland Zorgt voor Elkaar, waarin zorgcollectieven vanuit het hele land gebundeld worden.
- Rondom de problematiek met betrekking tot maatschappelijk vastgoed in dorpen en wijken heeft Spirato, in nauwe samenwerking met de VKKL, de methodiek van het Dorpsaccommodatieplan ontwikkeld, evenals de WMO-scan en een benchmark.
- VKKL is Provinciaal Steunpunt van het landelijk Netwerk Duurzame Dorpen.
- VKKL heeft vanaf het voorjaar van 2016 een strategisch partnerschap met Stichting IKL. Binnen dit partnerschap wordt de ondersteuning van bewonersinitiatieven op het gebied van groene ruimte, natuur en landschap gezamenlijk opgepakt.
- VKKL werkt samen met Vereniging Innovatief Platteland (VIP). Vanuit het bestuur is Hay Engels afgevaardigde.
- De VKKL heeft de intentieverklaring 'snel internet in het buitengebied' samen met partijen als Provincie, gemeenten, LLTB, LWV en MKB mede ondertekend en zet zich hier samen met deze partijen voor in.
- De VKKL ondersteunt de Provincie en de Plattelandscoöperatie bij het uitdragen van de Limburgse bijenaanpak, 'Bijeen voor bijen' genaamd.
- Namens de VKKL neemt Alice Frijns deel in de Lokale Actiegroep (LAG) van het LEADER-project in Zuid-Limburg.
- Namens de VKKL neemt Hay Engels deel in Trendsportal Noord-Limburg, in de werkgroep betreffende het thema Gemeenschappelijk Reizen (en E-Car Sharing).
- Ben van Essen is als voorzitter van de VKKL ook voorzitter Samenwerkingsverband Burgerkracht Europa (commissie Internationaal LVKK).
- Ben van Essen is als voorzitter van de VKKL lid van de begeleidingscommissie onderzoek toekomst dorpsraden door Universiteit Utrecht.
- VKKL is lid van Stichting SMOL, Samenwerkende Maatschappelijke Organisaties Limburg, en vandaaruit ook actief op het platform maatschappelijknetwerklimburg.nl;
- VKKL werkt mee aan een samenwerkingsverband rondom de aanpak NEET-jongeren samen met: COS Limburg, Jeugdwerk Limburg, JONGNL, fam!, gemeente Roermond, Barticpatie.com, Universiteit Maastricht, Hogeschool Zuyd, Dienst Kerk & Samenleving.

Versterken van de organisatie van de VKKL

De versterking van de organisatie richt zich op drie onderdelen:

- Organisatie & governance
- Financiële administratie
- Communicatie

In 2017 is gestart met het herzien van de organisatiestructuur. Spirato en VKKL zijn nu nog 2 aparte verenigingen, maar gezien de nauwe raakvlakken qua activiteiten en achterban ligt een samengaan voor de hand. VKKL heeft een externe adviseur ingehuurd die een rapportage heeft opgesteld om te komen tot 1 organisatie. De aanbevelingen op organisatorisch, inhoudelijk, financieel en juridisch vlak worden in 2018 stapsgewijs uitgevoerd, na goedkeuring van de Algemene Ledenvergadering van de VKKL.

VKKL verleent steeds vaker dienstverlening op basis van aanvullende financiering. In 2018 wordt onderzocht hoe btw daarin een rol speelt en hoe de VKKL haar dienstverlening zodanig dient te organiseren, dat dit alles op correcte wijze wordt uitgevoerd, conform de code 'good governance'.

Tenslotte is er in 2017 gestart met een nieuwe communicatiestrategie, welke in 2018 verder wordt uitgebouwd. De VKKL wil haar leden nog meer bij te varen koers betrekken, en nog beter aansluiten op wat haar leden nodig hebben. De huidige communicatiemiddelen (zie hieronder) worden daarin meegenomen. Periodiek zal met de leden worden geëvalueerd of de VKKL op de juiste weg zit.

- Digitale nieuwsbrief, verschijnt 4x per jaar;
- Kleine Kernen Krant, verschijnt 4x per jaar;
- Website VKKL is actueel en voorzien van naslagfunctie;
- VKKL maakt gebruik van Twitter en Facebook.

5. Financieel jaarverslag 2017

De VKKL is een vrijwilligersorganisatie die gebruik maakt van professionele ondersteuning voor de ontwikkeling en uitvoering van werkzaamheden zoals beschreven in de projectlijnen en basis- en projectactiviteiten. De VKKL beschikt niet over eigen personeel noch huisvesting. Dit heeft tot gevolg dat geen grote financiële reserves hoeven worden opgebouwd omdat de VKKL geen langlopende verplichtingen is aangegaan. Jaarlijks wordt aan de hand van het activiteitenprogramma en de goedgekeurde begroting een dienstverleningsovereenkomst afgesloten. Dat gebeurt tot nu toe met de welzijnsinstelling Synthese. De jaarafspraken omvatten een totaalpakket van personele inzet, secretariële en administratieve ondersteuning, automatisering en huisvesting van het secretariaat en het bestuur. In de afspraken wordt vastgelegd hoeveel capaciteit voor welk project beschikbaar is. Deze dienstverleningsovereenkomst vormt veruit de grootste kostenpost van de VKKL. Daarnaast bestaan de uitgaven uit activiteitenkosten voor onder andere (regionale) bijeenkomsten, plattelandsparlementen, werkconferenties, druk- en portokosten, publicaties, vergaderkosten en kosten accountant.

De inkomsten van de VKKL bestaan uit subsidies van de Provincie Limburg, de Rijksoverheid, gemeenten, abonnementsgelden van de leden, sponsors en particuliere fondsen.

De subsidie van de Provincie Limburg is de belangrijkste pijler onder de begroting van de VKKL. Voor de projectmatige activiteiten zoekt de VKKL naar aanvullende financiering in de vorm van fondswerving, sponsoring en cofinanciering. Via de Landelijke Vereniging van Kleine Kernen zijn middelen beschikbaar van het ministerie van BZK voor specifieke projecten in het kader van o.a. zorg en duurzaamheid. In 2018 werkt de VKKL een nieuw governance-model uit om heldere verhoudingen te scheppen tussen gesubsidieerde activiteiten en activiteiten die anderszins gefinancierd worden.

Op de volgende pagina's treft u het financiële jaarverslag 2017 aan.

Vereniging Kleine Kernen Limburg

STAAT VAN BATEN EN LASTEN	Exploitatie- rekening 2017 €	Begroting 2017 €	Exploitatie- rekening 2016 €
Baten			
Provinciale subsidie	160.251	160.251	172.550
Projectbijdragen provincie	36.000	104.749	56.725
Contributie leden vorig boekjaar	390	-	120
Contributie leden	8.350	8.750	7.040
Diverse (project-)bijdragen	-	-	1.725
Aanvullende opdrachten o.b.v. offerte trajecten	-	-	15.435
Fondswerving/sponsors	19.250	20.000	-
Middelen Rijksoverheid (LVKK)	4.860	15.000	-
Bijdragen gemeenten voor aanvullende dienstverlening	7.460	50.000	-
Rente spaarrekening	18	-	196
Totaal baten	236.578	358.750	253.791
Lasten			
<i>Basisactiviteiten</i>			
Organisatie VKKL	81.097	83.606	76.106
	81.097	83.606	76.106
<i>Projectactiviteiten</i>			
Inspiratie in de regio Midden en Zuid	-	-	15.497
Organisatie Plattelandsparlement	-	-	7.731
Organisatie workshops en themabijeenkomsten	-	-	7.625
Website actualiseren	-	-	3.050
Kleine Kernen Krant 4x uitgave	-	-	13.491
Digitale nieuwsbrief	-	-	1.525
DOP	-	-	10.536
Begeleiding en inzet vrijwillige procesbegeleiders	-	-	5.338
5 dorpen ondersteunen bij diverse vragen leefbaarheid	-	-	18.738
Project Minder scholen / meer kwaliteit	-	-	-
Projectontwikkeling leefbaarheidsimpuls	-	-	3.813
Leefbaarheidsimpuls Limburg	-	-	-
Ondersteunen deskundigheidsbevordering opbouwwerkers Limburg	-	-	1.144
Organisatie dorpennetwerk Limburg of alternatief	-	-	1.906
Knooppunt Zorgcollectieven cfm projectplan	50.034	45.219	47.456
Steunpunt Vervoersinitiatieven Limburg	-	50.000	-

Vereniging Kleine Kernen Limburg

STAAT VAN BATEN EN LASTEN *vervolg*

	Exploitatie- rekening 2017	Begroting 2017	Exploitatie- rekening 2016
	€	€	€
Ondersteuning zorgcollectieven	-	-	8.120
Ontmoetingen vervoersinitiatieven / ondersteunen gemeenschap	-	-	8.290
Wilde Plannen	-	-	3.860
Website WP beheren en actualiseren	-	-	2.323
Participatie Leader Zuid-Limburg	-	-	2.288
Meerjarenbeleidsplan 2017-2020	-	-	8.173
Ervaringen met crowdsourcing en/of crowdfunding	-	-	763
Netwerk duurzame dorpen, uitrol website Limburgs contactpunt	-	-	5.970
Leefbaarheidsagenda	34.140	30.500	-
Vervoer en Mobiliteit	4.417	10.125	-
Jeugd	6.192	22.156	-
Duurzaamheid	3.813	4.813	-
Sociale innovatie/positieve gezondheid	30.921	57.557	-
Organisatie/financieringsvormen	1.906	2.406	-
Overheidsparticipatie	6.042	16.750	-
Verbreding dienstverlening	-	21.156	-
Herbestemming maatschappelijk vastgoed/initiatieven/cultureel erfgoed	14.743	14.463	-
	<u>152.208</u>	<u>275.144</u>	<u>177.634</u>
Totaal lasten	233.305	358.750	253.740
Exploitatieresultaat	3.273	-	51

Vereniging Kleine Kernen Limburg

BALANS PER 31 DECEMBER 2017
(na resultaatbestemming)

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	€	€
<u>ACTIVA</u>		
<u>VLOTTENDE ACTIVA</u>		
<u>Vorderingen</u>		
Overige vorderingen en overlopende activa	228	6.156
<u>Liquide middelen</u>		
	76.613	67.401
	<u>76.840</u>	<u>73.557</u>
<hr/>		
	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	€	€
<u>PASSIVA</u>		
<u>EIGEN VERMOGEN</u>		
Overige reserve	8.036	4.763
<u>KORTLOPENDE SCHULDEN</u>		
Vooruitontvangen bedrag Knooppunt zorg	23.320	59.320
Overige schulden en overlopende passiva	<u>45.484</u>	<u>9.474</u>
	68.804	68.794
	<u>76.840</u>	<u>73.557</u>

Vereniging Kleine Kernen Limburg

TOELICHTING OP DE BALANS	31-12-2017	31-12-2016
	€	€
<u>Overige vorderingen en overlopende activa</u>		
Contributies	210	310
Rente spaarrekening	18	196
Overige vorderingen	-	5.650
	<u>228</u>	<u>6.156</u>
<u>Liquide middelen</u>		
Rabobank, rekening-courant	1.613	401
Rabobank, bedrijfspaarrekening	75.000	67.000
	<u>76.613</u>	<u>67.401</u>
	2017	2016
	€	€
<u>Overige reserve</u>		
Stand per 1 januari	4.763	4.712
Resultaatbestemming	3.273	51
Stand per 31 december	<u>8.036</u>	<u>4.763</u>
<u>Vooruitontvangen bedrag Knooppunt Zorg</u>		
Stand per 1 januari	59.320	108.495
Bestede kosten	36.000	49.175
Stand per 31 december	<u>23.320</u>	<u>59.320</u>
	31-12-2017	31-12-2016
	€	€
<u>Overige schulden en overlopende passiva</u>		
Organisatie VKKL	3.916	2.978
Ontmoetingen vervoersinitiatieven / ondersteunen gemeenschap	-	2.317
Kosten diverse projecten	33.955	4.179
Vooruitontvangen bedragen	6.000	-
Knooppunt Zorgcollectieven cfm projectplan	1.613	-
Stand per 31 december	<u>45.484</u>	<u>9.474</u>

NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

Provincie Limburg heeft per 19 november 2015 een projectsubsidie verleend betreffende het project Knooppunt Zorg van maximaal € 120.550 voor 2016 t/m 2018. Van dit bedrag heeft de vereniging reeds een voorschot van € 108.495 ontvangen. De definitieve vaststelling van de subsidie vindt plaats op aanvraag na afloop van het project.